

EL CAMPUS

de l'Autònoma

NÚM 14

MARÇ 2002

Ombres que enfosqueixen la recerca

Sis-cents anys de l'Hospital de Sant Pau 12 ■ Joan Estruch reflexiona sobre la religió 15 ■ Cases Sert: espai d'arquitectura avantguardista 19 ■ Esports minoritaris en alça 24 ■ Gabinet de Llengua Catalana, al servei de la correcció 28 ■

EL CAMPUS
de l'Autònoma

NÚM 14 MARÇ 2002

3 L'estat laboral dels investigadors: una situació dolorosa sense esperances de millora.

8 Josep Maria Lluch i David Casacuberta reflexionen sobre els investigadors.

1 L'Hospital de Sant Pau, unitat docent de la UAB, celebra el seu sis-cents aniversari.

1 El sociòleg Joan Estruch parla sobre les religions i els fonamentalismes.

1 Les cases Sert, una mostra d'arquitectura d'avantguarda dins el mateix campus.

2 Més enllà del futbol, hi ha uns esports minoritaris que també engresquen.

2 El Gabinet de Llengua Catalana treballa al servei de la correcció lingüística.

Capital humà en precari

En la segona entrega sobre l'estat de la investigació a la Universitat, la revista *El Campus* aborda les condicions en què treballen els investigadors. Com es demostra a les pàgines del reportatge, les condicions laborals són precàries i el nivell dels recursos que s'hi destinen està per darrere dels dedicats per uns altres països amb un nivell de desenvolupament més baix i que encara no formen part de la Unió Europea. Un exemple que evidencia la precarietat de la ciència al nostre país és la *fuga de cervells* que sovint es denuncia als mitjans de comunicació. Molts investigadors ben formats a les universitats europees no poden tornar a Catalunya perquè no se'ls pona den oferir, ni de dicions laborals i dels llocs on actualment treballen. La precarietat laboral, la manca d'inversions en la recerca tant d'entitats públiques com d'empreses reflecteix l'escassa consideració social de la ciència i les humanitats a casa nostra. Una política, òbviament equivocada, que explica l'endarreriment de Catalunya en moltes disciplines científiques si tenim en compte que hem d'aspirar a ser un dels països capdavanters del continent.

a manca d'inversions, públiques i privades, reflecteix l'escassa consideració social de la ciència i de les humanitats

■ **DIRECTOR** Antoni Castel. **SUBDIRECTORA** Pepa Badell. **REDACTOR EN CAP** Iñaki Garcia. **CONSELL DE REDACCIÓ** Manuel López, Antoni Merino, Jaume Soriano, Darío Giménez, Paco Elvira. **REDACCIÓ** José Juan Rodríguez (Reportatges), Maite Uró (Entrevistes), Gemma Palau (Cultura), Fernando Elboj (Documentació), Josep Maria Figueres (Llibres). **FOTOGRAFIA** Gladys Cuéllar, Judit Quintana. **DISSENY I MAQUETACIÓ** Pepa Badell. **EDICIÓ** Iñaki Garcia, Maite Uró. **PUBLICITAT:** _revcampus@kane.uab.es

ADREÇA Facultat de Ciències de la Comunicació, Universitat Autònoma de Barcelona (UAB), Edifici I, Aula I2-117, 08193 Bellaterra (Barcelona). **TELÈFON** 935813288. **FAX** 935812005. **A/e** _revcampus@kane.uab.es **INTERNET** <http://www.uab.es/actualitat> **EDITA** Facultat de Ciències de la Comunicació, UAB. **PREIMPRESSIÓ I FOTOLITS** RGB, S.L. **IMPRESSIÓ** Gràfiques Terrassa, S.A.

Ombres que enfosqueixen la **recerca**

GLADYS CUÉLLAR

En el número anterior d'*El Campus* anunciàvem un reportatge sobre la situació laboral dels investigadors. Amb la intenció de donar una visió més concreta sobre la recerca, ens centrem ara en les dificultats que han de superar els investigadors per dur a terme una activitat que els és exigida, com és el cas de la recerca a la Universitat.

La investigació en la Universitat espanyola és un fenomen relativament recent. Si tinguérem necessitat de donar-li acta de naixement, podríem remuntar-nos a la creació dels primers grups de recerca a finals de la dècada dels seixanta, tot avançant-se a la Llei de Reforma Universitària (LRU, 1983) i a la Llei de Foment i Coordinació General de la Investigació Científica i Tècnica (Llei de la Ciència, 1986). Un cop més, la Universitat s'havia vist obligada a actuar per donar resposta a les seues necessitats; uns anys més tard, les lleis donarien suport legal a aquelles estructures.

La LRU establí el model universitari que aplegava la docència i la recerca, sent la recerca l'activitat bàsica del personal universitari, que s'organitza en Depar-

taments i que es regeix per criteris de qualitat investigadora. El model de carrera acadèmica que estava implícit a la LRU passava, bàsicament, per l'obtenció del títol de doctor mentre es gaudia d'una beca predoctoral o s'exercia la docència amb una plaça de professor contractat (segons la categoria professional pensada per al personal en formació: professor ajudant). El doctorat és el cicle formatiu més elevat que es pot seguir al nostre Estat, i per tant, el títol de doctor és la qualificació acadèmica màxima. Per aconseguir aquest grau, cal seguir un període de docència, en el qual l'aspirant s'inicia en l'àmbit de la recerca i, després, elaborar i defensar davant un tribunal una tesi doctoral basada en una investigació original dirigida per un doctor.

Els doctors que a través d'una oposició aconseguen una plaça de personal docent i investigador (PDI) funcionari —bàsicament, catedràtics d'Universitat i professors titulars d'Universitat—, entren a formar part d'un departament universitari, en l'àmbit del qual hauran de desenvolupar la seua tasca docent i investigadora. Segons el que es diu a la llei de la Ciència, formen part del col·lectiu d'investigadors de l'Estat. Els principals problemes als quals s'enfronten els PDI funcionaris són la dificultat d'accedir a finançament, la manca d'infraestructures i, també, l'escassa retribució econòmica que reben (27.025 dòlars anuals l'any 1994, per sota d'Itàlia —44.404 dòlars/any— i Turquia —27.125—). El finançament torna a ser la clau de volta de la majoria dels problemes de la recerca a l'Estat. El 18 d'octubre de 2000, Carles Solà, rector de la Universitat Autònoma de Barcelona, explicava a *El País* que les inversions de l'Estat en recerca van disminuir de forma extraordinària durant la dècada dels 90: durant l'any 2000, els Pressupostos Generals de l'Estat (exclosa la despesa militar) van dedicar a I+D 242.055 milions de pessetes (163.536 en pessetes de 1990), "si s'haguera mantingut —explica Solà— la quantitat de l'any 1990, en aquella dècada haurien entrat al sistema d'I+D 459.503 milions de pessetes de 1990 més".

Recursos extrauniversitaris

Aquesta situació comporta la necessitat que, per accedir a fons d'I+D, calga que els investigadors sol·liciten —de forma competitiva— recursos als organismes finançadors (de la UE, dels ministeris estatals, de la Generalitat de Catalunya) o que establisquen convenis amb empreses. Això és conseqüència del fet que els pressupostos de

Jordi Mompart, investigador d'excel·lència en precari

Jordi Mompart es va doctorar en Física l'any 1999. La seua trajectòria acadèmica ha passat per una beca FPI, i, després, ha estat professor ajudant. Premi extraordinari de doctorat, amb 25 articles publicats, va rebre un premi de l'American Physical Society a Dallas. Recentment ha descrit per primer cop (en col·laboració amb dos investigadors més) la forma de capturar dos electrons en un parany quàntic. Actualment gaudeix d'una beca postdoctoral a la Universitat de Hannover. De la seua experiència destaca: "Com jo, hi ha molta gent que ha arribat a la trentena havent treballat i havent-se sacrificat molt (econòmicament i familiar). No tenim el futur gens clar. A més a més, no tenim experiència en el món de l'empresa. Els investigadors, en general, no estem explotats pel director de tesi: estem explotats per un sistema universitari totalment injust que no vol investigadors, sinó que vol docents a un preu molt baix i utilitza investigadors per aconseguir-ho. No només tinc retrets econòmics: a nivell científic ens trobem a anys llum del que he vist a fora i això, estimula molt poc. Jo estic molt content amb la meua feina, hi disfruto moltíssim. Només penso que se'ns tracta molt injustament, especialment des del punt de vista econòmic. Mai he demanat ser funcionari, però si l'Estat em contracta vull que em pagui el que la meua feina i la meua preparació es mereixen."

la Universitat no es poden dedicar directament a la recerca: a banda dels salaris, s'executen inversions que poden tenir repercussions en la recerca, però que no s'hi destinen directament. Com que els recursos no són infinits i, sobretot, perquè les diferents Administracions tenen interès en que determinats àmbits de coneixement es desenvolupen, s'estableixen àmbits de recerca prioritaris que, en la major part dels casos, coincideixen. Així doncs, sorgeixen diferències entre les diferents

La tradició universitària de recerca en Humanitats, Ciències Socials i unes altres disciplines que ho tenen difícil per crear coneixement rendible es troba en una situació difícil.

disciplines, que, bàsicament, consisteixen en que aquelles recerques que generen un coneixement que pot ser rendibilitzat pel teixit econòmic i empresarial tinguen més facilitats per aconseguir subvencions que aquelles que no ho són. Francesc Sánchez, vicerector d'investigació, afirma: "És des del meu punt de vista incomprendible que la tradició universitària de recerca en humanitats, en ciències socials i en altres ciències que creen un tipus de coneixement que no és transformable en

aplicacions —com les matemàtiques i la física— hagin de sobreviure amb uns pressupostos de misèria i hagin d'estar pugnant sempre amb altres ciències per aconseguir un estatus millor”.

El personal investigador en formació

Tot i que puga semblar impropri d'un Estat del qual es diu que és avançat, els que ho tenen realment difícil són els investigadors que estan encara en període de formació (PIF). Es tracta d'estudiants —en la majoria de casos

La condició de becaris impedeix que els investigadors siguin considerats treballadors, per la qual cosa no poden gaudir dels drets que després d'anys de lluita social tenen els treballadors.

■ **Les inversions de l'Estat en recerca van disminuir de forma extraordinària durant la dècada dels 90**

■ **Els problemes del PDI en formació deriven de la seua categoria de “beca”, en comptes de ser un contracte formatiu**

■ **Les condicions per accedir a les beques són molt més restrictives que les que calen per accedir a l'empresa privada**

brillants— que, en acabar la llicenciatura universitària, van decidir de continuar formant-se com a investigadors a la Universitat mitjançant un programa de doctorat. L'accés a un programa de doctorat, tradicionalment marcava l'inici de la carrera com a investigador i docent a la Universitat, tot i que ara això cada cop és menys cert —i qui sap si, fins a un cert punt, no és desitjable que siga així—. El doctorat pot anar acompanyat, si l'investigador en formació compleix els requisits

necessaris, d'una beca de formació de personal investigador (FPI), d'un contracte de professor ajudant o, en el pitjor dels casos, de professor associat (a pesar que en aquest cas s'estaria pervertint la figura del professor associat, que segons la LRU, estava destinada a que determinats especialistes de prestigi reconegut en l'exercici de la professió, transmeteren els seus coneixements als estudiants).

Diferències salarials

Les remuneracions d'aquest col·lectiu oscil·len entre els 240 euros i els 1.200 euros mensuals, depenent de la beca i de les contrapartides que exigisca. Evidentment, hi ha unes grans diferències retributives entre les beques, però les diferències encara són majors si es compara el salari obtingut per un becari d'investigació amb el que obtindria aquest titulat universitari en el mercat laboral, a pesar que les condicions per accedir a les beques són molt més restrictives que les que calen per accedir a un lloc de treball a l'empresa privada.

Els principals problemes que té aquest col·lectiu es deriven de la categoria de “beca” d'aquesta remuneració, en comptes de tenir la consideració de contracte de formació. Així, des del punt de vista administratiu, legal i tributari, els becaris d'investigació no són considerats treballadors, per la qual cosa no tenen cobertura de la Seguretat Social, no tenen dret al subsidi per atur un cop acabat el període de la beca, no cotitzen al sistema de pensions, no tenen previstes les vacances ni les baixes per maternitat o paternitat i no poden fer constar el període que dura la beca com a experiència professional. La principal reivindicació de la Federació de Joves Investigadors–Precaris és la conversió d'aquestes beques en contractes laborals de formació, que ja comptarien amb

tots els drets que, a través de les lluites socials de molts anys, s'han anat aconseguint per als treballadors. Aquests contractes de formació haurien de tenir, segons aquesta federació d'associacions, una natura anàloga a la figura del metge intern resident (MIR).

Ara, un cop superat el tràngol econòmic i laboral que suposa una beca FPI, arriba el moment en què l'investigador doctor es troba amb dificultats a l'hora d'inserir-se professionalment a l'empresa privada. El teixit econòmic i empresarial del nostre Estat no té una consideració excessivament alta de les persones que estan en possessió del títol de doctor i, certament, pel fet de dedicar-se més al desenvolupament que a la investigació, tampoc no troben quins són els beneficis que els podria reportar la incorporació d'un doctor a la seua plantilla.

El futur laboral dels doctors

Quant a la inserció professional dels doctors a la Universitat, també és difícil, com a conseqüència del moment històric que viu la Universitat: en primer lloc, es deu a la manca de recursos. També s'ha de tenir en compte, com es diu a l'informe *Universidad 2000* (conegut com informe Bricall), elaborat per Josep Maria Bricall per encàrrec de la Conferència de Rectors Espanyola, que l'aprovació de la LRU va establir la situació laboral del professorat contractat del moment, però que, actualment, pel fet que l'alumnat universitari ha anat augmentant, hi ha milers de joves docents contractats que reproduïxen la situació anterior a la LRU (el 1980 una tercera part del professorat universitari era no numèric). No podem oblidar, tampoc, que la figura de l'investigador universitari està lligada a la docència, amb la qual cosa, els

■ Es finança la formació d'un personal que no té cabuda en el teixit empresarial ni universitari de l'Estat

El programa Ramón y Cajal crea 800 places per als investigadors que es troben a l'estranger, amb la possibilitat de convertir-se en places fixes.

campus d'investigació associats a llicenciatures que cada any tenen menys alumnes matriculats (matemàtiques, física, filologies) tenen més dificultats a l'hora de crear places per al PDI en formació, perquè necessiten menys personal docent.

Fuga de cervells

Així doncs, no és gens estrany que molts investigadors hagen hagut d'emigrar a l'estranger per tal de continuar la seua carrera com a investigadors ja que no troben capacitat d'inser-

ció laboral al nostre Estat. Aquesta "fuga de cervells" és una de les paradoxes de l'actual sistema espanyol de Ciència i Tecnologia, en el qual es finança la formació d'un personal que després no té cabuda en el teixit economicoempresarial ni universitari de l'Estat.

Per tal d'evitar aquesta dolorosa sagnia, l'Estat va intentar posar en marxa un pla de reincorporació d'investigadors l'any 1995. L'objectiu era oferir als investigadors la possibilitat de treballar a Espanya amb un

■ **Les llicenciatures amb menys alumnes matriculats tenen més dificultats a l'hora de crear places de PDI**

■ **Encara que el nombre d'estudiants baixi en el futur, les necessitats d'I+D no deixaran d'augmentar**

contracte de tres anys renovable per altres dos. No obstant això, el fet que la fi dels dos períodes contractuals no comportara una avaluació que podia conduir a l'obtenció d'una plaça permanent —com és habitual a França o als Estats Units— va fer que el pla no acabara de quallar. L'any passat, el ministeri de Ciència i de Tecnologia va presentar el programa Ramón y Cajal que ofería, per enguany, 800 contractes de cinc anys de durada que, a pesar que no ofereix la garantia d'accedir a una plaça

fixa després dels cinc anys de contractació, sí exigeix als organismes receptors dels investigadors un pla de creació de llocs de treball a set anys vista.

Tot i amb això, el vicerector d'investigació, Francesc Sánchez, no creu que l'abandó de l'Estat siga una experiència tan dramàtica: "Els investigadors tenen el món com a mercat, i no s'han de circumscriure exclusivament a l'Estat en què vivim".

Un editorial d'*El País* publicat el 29 de gener del 2001 ens avisava que als EUA hi ha 7,4

Un investigador rebia l'any 1994 a Espanya una mitjana de 27.025 dòlars anuals, per sota d'Itàlia —on cobren 44.404 dòlars l'any— i Turquia, on cobren 27.125 dòlars anuals.

investigadors per cada 1.000 habitants, mentre que a la Unió Europea n'hi ha 5,12 i a Espanya, 3,7. Si s'exclou el valor d'Espanya de la *ratio* de la UE —ja que baixa la mitjana—, el valor de la UE queda en 5,3, és a dir, 1,6 investigadors més per cada mil habitants a la resta de la Unió que al nostre Estat. Aquesta mancança d'investigadors és dolorosa, sobretot si tenim en compte que existeix personal format per dur a terme recerques de primer ordre que han d'abandonar la ciència o emigrar per falta de suport econòmic a la investigació.

S'hauria d'intentar, segons Francesc Sánchez "no ja que tots els investigadors s'introduïssin en el món acadèmic, sinó que les empreses estiguessin disposades a augmentar la seva competitivitat tot basant-la en la incorporació d'investigació d'excel·lència. Encara que el nombre d'estudiants baixi en el futur, les necessitats d'I+D no deixaran d'augmentar com correspon a un Estat desenvolupat, i s'hauria d'actuar en conseqüència" ■

**Iñaki Garcia Blanco
Fernando Elboj García**

Més informació:
www.precarios.org
**Josep Maria Bricall, Informe
Universidad 2000**

GLADYS CUELLAR

■ **Josep Maria Lluch**
*Delegat del Rector per a Afers Acadèmics
i Centres Adscrits*

El plaer d'explorar **nous horitzons**

La recerca, entesa en el sentit més ampli possible, és una de les tasques més directament i indissolublement lligades a l'activitat universitària, i sense la qual cap Universitat és digna d'aquest nom. Per a la societat de la qual formem part, que és la font del nostre finançament i a qui servim, la recerca és una inversió de futur que resulta clau per tal de garantir el seu desenvolupament i la possibilitat d'assolir nivells de benestar acceptables en un món cada vegada més competitiu i global. Per tant, tot professor universitari, pel simple fet de ser-ho, te el dret i el deure de fer recerca.

El problema rau en que la recerca de qualitat resulta ser una activitat extremadament dura i difícil. Part de la dificultat està directament lligada al concepte intrínsec de recerca i, per tant, és inevitable. Un professional de qualsevol

altra activitat, una vegada passat un període d'aprenentatge i adquirida, a força d'anys de pràctica, la suficient experiència, desenvolupa la seva feina amb una raonable seguretat de que sap com fer la seva tasca i com resoldre els successius problemes que es vagin presentant. En canvi, la recerca és una contínua aventura en un món desconegut, en què l'investigador se sent sempre perdut i amb la sensació que no sap què ha de fer ni a qui demanar ajuda. Ell (o ella) és la primera persona que tracta de resoldre aquell determinat problema d'aquella forma i, per tant, s'està enfrontant permanentment a una tasca que ningú, ni ell mateix, ha sabut mai com fer. S'ha de tenir en compte que només el primer que aconsegueix resoldre un determinat problema fa realment recerca.

D'altra banda algunes dificultats estan lligades al fet que, en realitat, la nostra societat i, en particular, les

nostres universitats no aconsegueixen crear un entorn especialment favorable. Per exemple, la recerca ben feta requereix importants recursos tant humans com materials. El problema rau no sols en la dificultat d'obtenir aquests mitjans, sinó també en el fet que les corresponents convocatòries estan molt esmicolades, de manera que, en comptes de presentar 1 projecte per aconseguir, per exemple, una quantitat x , l'investigador es veu obligat a fer 10 projectes per obtenir de cadascun d'ells (si hi ha sort) una quantitat $x/10$.

Això ens porta a un dels principals problemes de l'investigador una vegada ja té un mínim de mitjans, és a dir, la falta de temps per dedicar-se a la recerca en si, ja que consumeix moltes hores de treball en altres moltes activitats: redacció dels

diferents projectes i dels corresponents informes periòdics, participació en les comissions que han de jutjar els projectes, tasques de gestió universitària, la docència (sóc dels que crec que tant per la qualitat de la docència com per la recerca és convenient que els bons investigadors imparteixin classes, però, de vegades, la pressió docent és massa forta).

No obstant tot això, he de deixar clar que, a risc de ser considerat un inconscient, em considero un privilegiat per poder dedicar-me, encara que amb molts entrebancs, a la recerca, una activitat apassionant, que em permet fer allò que m'agrada i, sobre, cobrar (més aviat poc, no cal que ens enganyem) per fer-ho. Els puc assegurar que el plaer d'explorar nous horitzons permanentment en el límit del coneixement humà no el canviaria per cap altra activitat professional.

**a recerca és una
contínua aventura
en un món
desconegut, en què
l'investigador se
sent sempre perdut**

GLADYS CUELAR

■ **David Casacuberta**
*Professor ajudant
 del Departament de Filosofia*

La paradoxa de l'investigador jove

Parafraçant la poetesa, pertanyo a tres minories: en un món on només es valora la recerca econòmicament profitable, pertanyo a les Humanitats; en una gerontocràcia, sóc jove, i en mig d'un funcionariat amb plaça assegurada, la meua és absolutament precària.

La meua funció com a investigador està inscrita dins la paradoxa. Se m'exigeix la recerca, ja que sense ella no tinc possibilitat d'estabilitzar la meua situació laboral. Tanmateix, són els que tenen plaça estable els que tenen possibilitat de definir la recerca. És el professor titular o el catedràtic el que pot demanar projectes de recerca i, per tant, qui fixa el que s'investiga. Sense cap pressió real sobre aquests funcionaris, si hi ha recerca amb cap i peus és per una minoria de titulars que realment creuen en la investigació. La immensa majoria

demanen projectes per augmentar el seu poder: becaris per passar els articles a màquina, articles on el titular del projecte es limita a signar, diners que s'utilitzen per convidar gent important a donar conferències per establir cadenes de favors en lloc de utilitzar-se per potenciar la recerca del personal precari, que és qui realment ho necessita.

També resulta desesperant la voracitat del sistema, que ens obliga a dedicar-nos a temps complet a docència i recerca i, al mateix temps, ens ofereix oportunitats laborals mínimes. No hauria de caldre recordar les dificultats que comporta accedir a una titularitat, ni la manca total d'oportunitats laborals que té un investigador un cop se li tanca la porta de la universitat, però com que alguns catedràtics del temps de les vaques grosses semblen oblidar-ho, aprofito per deixar-ho per escrit.

Aquesta és, així doncs, la paradoxa del investigador jove. Tenim totes les obligacions normals del càrrec, amb altres d'específiques per a nosaltres. Com si això no fos suficient, la nostres precàries places tenen data de caducitat, són gairebé una sentència de mort. Finalment, tots els beneficis i prerrogatives de la recerca estan en mans dels funcionaris.

En resum, se'ns exigeix la recerca, però en lloc de facilitar-la, l'únic que posa el sistema són obstacles.

Nogensmenys, si la docència i la recerca són possibles és gràcies a nosaltres. Enfront a uns apunts grocs que es repeteixen any rera any o un elitisme que pensa que el professor universitari no ha de ser també pedagog, el personal precari, amb el nostre entusiasme i dedicació, aconseguim que els alumnes no es trobin tan perduts a l'aula.

I si la recerca continua és sobre tot gràcies a nosaltres que, amb una acció pràcticament suïcida, dediquem el nostre temps íntegrament a investigar, quan segurament seria molt més intel·ligent preparar-nos per a un mercat laboral on les nostres habilitats d'investigadors no interessin.

Des de fora, molta gent s'extranya del fet que la universitat espanyola vagi tan malament. A mi em meravella que vagi tan bé. A l'hora de la veritat, amb una estructura tan desorganitzada i injusta tot hauria d'anar molt pitjor. Afortunadament una minoria de titulars i catedràtics fan veritable recerca, malgrat el sistema no els forci a fer-ho, més aviat el contrari. I, sobretot, perquè existeix un personal idealista, jove i precari què, per tancar de nou amb les paraules de la poetesa, és tres vegades rebel.

n resum, se'ns exigeix recerca, però en lloc de facilitar-la, l'únic que posa el sistema són obstacles

■ Màsters per Internet

Les universitats d'Alacant, Carlos III de Madrid i Autònoma de Barcelona i Santillana Formació, del grup editorial Santillana, han creat l'Institut Universitari de Postgrau, que impartirà màsters per Internet. El nou centre, dirigit sobretot als llicenciats de l'Estat i d'Amèrica Llatina que necessiten ampliar els seus coneixements, oferirà un MBA i màsters en Finances, Noves Tecnologies Aplicades a l'Empresa i Noves Tecnologies Aplicades a l'Educació.

Més informació:

<http://www.uab.es/actualitat>

o Tel.: 679901256 i 913537886

■ En record de Montserrat Roig

Es celebrarà al gener a l'aula magna de la Universitat de Barcelona, el *Simposi Montserrat Roig 1946-1991. Deu anys després*. A l'acte, organitzat per la UB, la UAB i la UPF, van intervenir personalitats i experts de l'àmbit de la filologia i de la literatura com Narcís Comadira, J.M. Benet i Jornet, Manuel Vázquez Montalbán, Carme Riera i Rosa Novell entre d'altres.

■ Inscripcions per a les activitats de Cultura en Viu

Cultura en viu ha presentat el seu calendari de cursos i tallers per al segon quadrimestre i ha obert el període d'inscripcions. L'entitat ofereix cursos de música, cinema, dansa i literatura que estan dirigits a la comunitat universitària i que, en alguns casos, es poden convalidar com a crèdits de lliure elecció. Els períodes d'inscripció són diferents per a cada curs i hi ha places limitades en totes les activitats.

Més informació:

<http://www.uab.es/culturaenviu>

Les urnes ens esperen el 7 de març

El proper 7 de març els estudiants, professors i PAS de la UAB estem convocats a les urnes per elegir el rector, en una consulta que se celebrarà segons les normes establertes per la Llei Orgànica d'Universitats (LOU).

A les eleccions a la rectoria només s'ha presentat una candidatura: la que encapçala el professor Lluís Ferrer i Caubet, del Departament de Medicina i Cirurgia Animals. Formen part de la candidatura, aspirant al càrrec de vicerector, els també professors Rafael Grasa, M. Dolors Riba, Jordi Marquet, Santiago Guerrero, Josep Santaló, Joan Gómez, Francesc Gòdia, Muriel Casals, Manuel Sabés i Miquel Vilardell.

Lluís Ferrer i Caubet, candidat a rector.

Els membres de la candidatura van iniciar la campanya el 15 de febrer, tal com estableix el calendari fixat pel Claustre General, en la reunió del 18 de desembre de 2002. Durant les tres setmanes de campanya, en Ferrer i el seu equip explicaran els trets fonamentals del seu programa de govern a la comunitat universitària. En cas de ser elegit, en Ferrer substituirà en el càrrec de rector a Carles Solà. El 7 de març podrem votar, de les 9 del matí fins les 6 de la tarda, a les urnes instal·lades als 17 col·legis electorals: Escola de Doctorat, Escola Tècnica Superior d'Enginyeria, Escola Universitària d'Informàtica de Sabadell, Escola Universitària d'Estudis Empresarials de Sabadell, Institut de Ciències de l'Educació, Rectorat i les Facultats de Ciències, Ciències de la Comunicació, Ciències de l'Educació, Ciències Econòmiques i Empresarials, Polítiques i de Sociologia, de Dret, Filosofia i Lletres, Medicina, Psicologia, Traducció i Interpretació i Veterinària.

A cada col·legi s'establiran tres meses electorals: una per els estu-

dants, un altra per els PAS i una tercera per els professors. En aquesta mesa hi hauran dues urnes: una per els professors funcionaris doctors i la altra per la resta del personal docent i investigador.

Vot ponderat

El vot és ponderat, tal com estableix la Llei Orgànica d'Universitats aprovada per les Corts. El sector A, els professors funcionaris doctors, disposa del 51%. El sector B, la resta de personal docent i investigador, el 9%. El sector C, els estudiants, el 30%. El sector D, el personal d'administració i serveis, el 10% restant. En cas de no poder fer-ho el dia 7, es pot votar de forma anticipada als diferents col·legis electorals, a partir del 15 de febrer. El termini del vot anticipat acaba el dia 5 de març. En el moment de votar caldrà mostrar als membres de la mesa electoral el document que acrediti que el votant pertany a la comunitat universitària de l'Autònoma ■

N. M.

Més informació:

<http://www.uab.es/eleccio-rector>

La formiga invasora té característiques semblants a la formiga argentina.

Detecten una invasió de **formigues** a Catalunya

Un estudi dut a terme per un equip de recerca de biòlegs de la Universitat Autònoma de Barcelona, dirigit pel professor Xavier Espadaler, ha fet palès que una nova espècie de formigues, *Lasius neglectus*, està envaint els espais urbans de Catalunya.

La invasió augmenta a un ritme que, si no es prenen les mesures adequades, pot esdevenir perillosa i convertir-se en una plaga incontrolable. Segons l'estudi, publicat a la revista científica *Insectes Sociaux* —una de les principals revistes d'entomologia— les invasions de formigues de l'espècie *Lasius neglectus* són difícils de vèncer, ja que no estableixen límits entre les diferents colònies, és a dir, no hi ha agressió entre diferents grups, i això fa que s'organitzin en forma d'una única gran colònia, que arriba a ocupar extensions de fins a 14 hectàrees. L'espècie, originària de l'Àsia Menor, s'ha identificat de moment en jardins i a l'interior de residències de Seva, Bellaterra, Barcelona, Sant Cugat, Les Planes, Matadepera i Taradell. Dins les cases, les formigues ocupen preferentment les línies de les instal·lacions elèctriques i ja han provocat danys en els endolls, els telèfons i els mecanismes elèctrics de les piscines d'algunes

vivendes. A l'exterior, els nius es troben sota pedres o branques al terra, fan galeries a tota la superfície del sol, i han provocat la mort d'arbres de jardí.

Perill potencial

L'equip de recerca de la UAB ha identificat aquesta espècie i ha estudiat les principals característiques morfològiques i de comportament d'aquestes formigues. De moment, les característiques biològiques observades en *Lasius neglectus* són molt similars a les de la formiga argentina (*Linepithema humile*), la formiga de medis urbans més estesa a Catalunya. Segons afirmen els investigadors, "a la vista d'aquest perill potencial, hi ha una necessitat urgent d'identificar amb cura les possibles colònies d'aquesta espècie, així com d'estudiar amb detall la seva biologia" ■

Més informació:
<http://uab.es/actualitat/dosframes>

■ Seminari de Biologia Marina a Ciències

Barcelona acollirà, Del 4 al 7 de març, la Facultat de Ciències de la UAB acollirà els Seminaris de Biologia Marina. Es tracta d'un conjunt de conferències amb la finalitat d'apropar al públic la recerca que s'està fent a Catalunya en aquest àmbit científic. Les sessions donaran una visió actualitzada d'aquesta ciència i de les seves perspectives futures de desenvolupament.

Més informació:
<http://www.uab.es/actualitat>

■ Ordinadors per als universitaris

Amb aquesta iniciativa, la UAB vol fomentar l'ús de les tecnologies interactives de la informació i de la comunicació per apropar i millorar la gestió de la informació vinculada a la docència, la recerca i la gestió. L'ordinador és un model d'última generació i està configurat per a l'accés remot a l'Autònoma. A més, porta el programari d'ús més freqüent al campus.

■ Menció al practicum de simulació de judicis

La Comissió de Coordinació Tècnica del Consell d'Universitats ha atorgat una menció al practicum de simulació de judicis que es fa a la UAB. El practicum l'organitzen cada any els Departaments de Dret Públic i de Ciències Historicojurídiques i el de Dret Privat de l'Autònoma. És una assignatura de lliure elecció de 15 crèdits per donar als alumnes una aproximació a la jurisdicció penal, civil, de contencions-administratiu i social, a partir de la simulació de judicis basats en casos reals.

P. K.

Més informació:
<http://www.uab.es/actualitat>

El 2001 l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau ha celebrat sis segles de vida. Amb 600 anys d'història és l'hospital més antic d'Espanya i un dels més destacats per les seves aportacions a la medicina, tant en qüestió de recerca científica com d'inquietuds socials.

L'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau celebra 600 anys

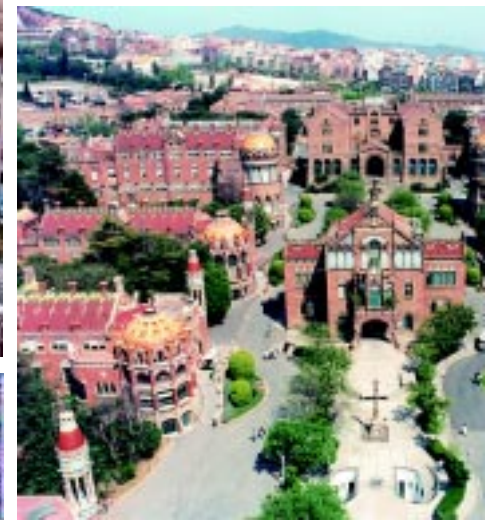
Ser patrimoni de la Humanitat o l'Hospital que més assajos clínics fa a l'Estat semblen dues cartes de presentació potents per a l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau. Potser també podria afegir-s'hi que va acollir durant un temps Santiago Ramón y Cajal, el metge que va dibuixar l'estructura de la neurona i que va aconseguir un Nobel malgrat la precarietat de mitjans amb què comptava. Aquestes i moltes altres històries s'han viscut a l'Hospital que, enguany, ha celebrat els seus sis-cents anys des de la seva fundació. Podeu adduir que no és estrany que en sis-cents anys passen moltes coses. És cert. Però també és cert que no han estat sis segles d'atonía, sinó que la història de l'Hospital és una successió d'estímul que l'han fet estar

sempre a l'avantguarda dels seus homòlegs de l'Estat i al nivell d'Europa.

El febrer de 1401 el Consell de Cent accepta el recurs de súplica d'unir en un únic centre els hospitals barcelonins de Santa Martre, Marcús, Canonge Desvilar, dels Pelegrins, dels Mafells i del Canonge Colom i aquell mateix any s'inicia la construcció de l'edifici de l'Hospital de la Santa Creu, al carrer Hospital de Barcelona. El Capítol Catedralici de Barcelona i el Consell de Cent de la ciutat administraven el centre de manera conjunta a través d'un patronat anomenat la Molt Illustre Administració (MIA).

Al segle XV, la funció social dels hospitals era molt diferent

Atenció mèdica i recerca d'excel·lència en un marc incomparable com és el conjunt arquitectònic de l'Hospital i de la Casa de Convalescència.

de la que tenen ara. Per exemple, la MIA va establir com a missió del centre "servir els pobres i els pelegrins segons la caritat cristiana". Per aquest motiu, i fins el segle XX, a més de tenir cura dels malalts, l'Hospital també acollia els expòsits i els orfes d'una bona part del Principat. Els nens els col·locava com a aprenents d'un ofici als gremis de la ciutat i formava les nenes com a infermeres i els

ARXIU HOSPITAL DE LA SANTA CREU I SANT PAU

proporcionaven una dot quanes casaven. El finançament dels hospitals fa sis segles difereix molt de l'actual. Des de la seva creació l'Hospital sostenia les seves activitat mitjançant els anomenats privilegis. Així, el rei Martí l'Humà va concedir el privilegi que l'Hospital es quedés amb els béns de les persones que morien al centre i no tenien fills. Més tard, el 1587, Felip II va signar el privilegi de les comèdies segons el qual els beneficis de totes les representacions teatrals que es feien a Barcelona eren per l'Hospital. Va ser llavors quan l'Hospital va

L'edifici de l'Hospital, declarat Patrimoni de la Humanitat

L'edifici actual de l'Hospital va ser dissenyat a començaments del segle XX per l'arquitecte Lluís Domènech i Montaner i constitueix el conjunt civil més gran del Modernisme català i tot un paradigma de l'*art nouveau* europeu. En la construcció van col·laborar distingides personalitats com Pau Gargallo o Labarta. A finals del XIX l'antic hospital, situat des dels seus orígens a Ciutat Vella, al carrer Hospital, on són actualment la Biblioteca de Catalunya, l'Institut d'Estudis Catalans i l'Escola Massana, queda petit degut al gran creixement de la ciutat. L'obra del nou edifici fou possible gràcies al llegat del banquer Pau Gil (3,5 milions de pessetes), qui va voler que el nou hospital portés el nom del seu patronímic.

construir un teatre a les Rambles —el Principal—, que va ser l'únic teatre de Barcelona fins a la inauguració del Liceu. Dins l'Hospital es troba la Unitat Docent de la Facultat de Medicina de la Universitat Autònoma de Barcelona, que imparteix docència, a través de 120 professors, als estudiants de la Llicenciatura de Medicina. També és el centre de formació MIR, de postgrau i de doctorat. En els anys que corren, pel que fa a la docència i a la recerca, l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau s'ha situat com el primer centre de tot l'Estat espanyol en nombre d'assaigs clínics realitzats.

Paula Kuffer

Més informació:
<http://www.santpau.es>

■ NOTÍCIES

■ Jornada de portes obertes

Els dies 24 i 25 de gener es van celebrar les Jornades de portes obertes per a alumnes de 1r i 2n de batxillerat i de Cicles Formatius de Grau Superior. Hi va haver xerrades sobre tots els estudis i les titulacions que s'imparteixen a la UAB, complementades amb visites i activitats al campus.

Més informació:

<http://www.uab.es/actualitat>

■ Trobades de Matemàtiques

Amb la intenció d'acostar les matemàtiques als estudiants de batxillerat i encoratjar-los a dedicar-s'hi, el Departament de Matemàtiques de la UAB ha organitzat per segon any consecutiu el cicle de conferències Trobades Matemàtiques UAB-Secundària.

Més informació:

<http://www.uab.es/actualitat/notrecerca/mates0102.htm>

■ Comença l'Hivern Científic

Ha començat el cicle de conferències de divulgació *Hivern Científic* a la Casa Convalescència. L'entrada és gratuïta i l'assistència als tres cicles (tardor, hivern, primavera) permet obtenir de 1,5 crèdits de lliure elecció.

Més informació:

<http://www.uab.es/actualitat/notrecerca/hivern102.htm>

■ Tertúlies de l'Associació d'Amics de la UAB

Elisabet Almeda, professora de sociologia a la Universitat Pompeu Fabra, ha inaugurat les tertúlies de l'Associació d'Amics de la UAB de l'any 2002 exposant les conclusions dels seus estudis sobre Presons de dones, tema que investiga des de fa deu anys i sobre el qual ha publicat nombrosos estudis.

Hoy empieza todo, de Bertrand Tavernier es projectarà a la Sala de Cinema dins el cicle Cinema i Cultura de la Pau.

Cinema per la pau

Hoy empieza todo, de Bertrand Tavernier, és la història d'un professor que arriba a un poble que havia estat pròsper i ara es veu afectat per l'atur.

L'Escola de Cultura de Pau utilitza el món de cinema per a reflectir els problemes més internacionals que ens afecten actualment. El cicle Cinema i Cultura de Pau programa, des del desembre del 2001 fins al maig del 2002, una sèrie de pel·lícules que tracten temes relacionats amb la resolució de conflictes, la desigualtat, la pobresa i el desenvolupament. Aspectes que sorgeixen en el temari de la diplomatura de la Càtedra Unesco de Cultura de Pau.

Les pel·lícules projectades fins ara han estat *Amores Perros*, d'Alejandro González Iñárritu, tres històries creuades que tracten la pobresa i la marginació i *La estrategia del caracol*, de Sergio Cabrera, un film que gira al voltant de la lluita d'un grup de veïns i ha estat escollit perquè toca temes com la transformació, l'anàlisi i la negociació de conflictes, la mediació i la participació ciutadana. El 5 d'abril, dins el bloc "La cons-

trucció de la pau", s'ha programat *La espalda del mundo*, de Javier Corcuera, un documental que denuncia la violació dels drets humans d'aquells que viuen a l'esquena del món i tracta temes com la pobresa i el subdesenvolupament. L'últim dels blocs és el de "La cultura de pau" i el 13 de maig es projecta *Hoy empieza todo*, de Bertrand Tavernier, un apassionat professor treballa en una regió que havia estat rica i que ara es veu afectada per l'atur i el tancament de les mines.

Aquest últim film reflexiona sobre l'educació intercultural, la participació ciutadana i la negociació en els conflictes. La Sala de Cinema de la UAB acull aquest cicle en sessions gratuïtes a les 16 hores ■

Gemma Palau

Més informació:

<http://www.pangea.org/unescopau>

■
Joan Estruch Gibert
Catedràtic de Sociologia

“El pluralisme religiós comporta viure amb **provisionalitat** i incertesa”

Joan Estruch (Barcelona, 1943) va ser un pioner dels estudis de Sociologia de la Religió. Ha escrit, entre d'altres, un llibre sobre els suïcidis, juntament amb en Salvador Cardús, i un altre sobre l'Opus Dei.

GLADYS CUÉLLAR

Quines són les tendències en recerca de la Sociologia de la Religió?

Allò que em sembla que constitueix les principals tendències en la recerca actual en aquest àmbit són el pluralisme, la secularització i els fonamentalismes. Una de les conseqüències del pluralisme religiós és que ens fa viure cada vegada més en un món presidit per la provisionalitat i la incertesa. Allò que abans eren certes absolutes que habitualment ens arribaven per la via religiosa, s'esfondren. No

tothom és capaç de fer front a aquesta situació d'incertesa. El fonamentalisme és una reacció al pluralisme. En el cas de l'islam, el fonamentalisme va molt lligat als processos de colonialització i de descolonització. La descolonització va deixar aquests països desfets des de l'òptica cultural i hi ha un esforç de reconstrucció de la identitat tradicional. En el cas de les societats occidentals, el fonamentalisme ressorgeix com a reacció a la modernitat o contra les seves conseqüències.

La Sociologia de la Religió ha estat l'interès que ha regit la major part de la trajectòria acadèmica de Joan Estruch.

Quins reptes han de superar en la investigació?

El problema és que tota la literatura sociològica ens arriba dels Estats Units i ells intenten explicar el mosaic religiós que hi ha allà, on totes les religions estan en igualtat de condicions, no només des del punt de vista legal si no en la percepció que la gent té de la seva vida quotidiana. Aquí, a Europa, vam cometre l'error d'importar acríticament el model americà i de voler explicar què passava a casa nostra i el sorgiment del

fonamentalisme amb els paràmetres nordamericans. A l'Estat Espanyol també hi ha pluralisme religiós, perquè jo, si vull canviar de religió, em puc fer adventista, testimoni de Jehovà, mormó, baptista, ortodox... la tira de coses.

Però no és més fàcil convertir-se del catolicisme a l'ateisme que no pas del catolicisme a l'islamisme?

Exacte. Per això jo defenso que per entendre el pluralisme a casa nostra les teories americanes han de ser corregides o matisades. Jo dic que a casa nostra hi ha pluralisme des del dia que la gent va poder dir lliurement i sense condicionaments massa estrictes sí o no a l'antic monopoli religiós i, això, als Estats Units no ho han tingut mai. Les conseqüències del pluralisme són molt diferents a Amèrica, on el pluralisme no ha engendrat indiferència religiosa ni ha donat lloc a incultura o a analfabetisme religiós. Aquí el pluralisme no significa poder triar entre els múltiples productes que hi ha en oferta, si no que és dir sí o no a un sol producte, el catolicisme.

I la secularització, és una pèrdua de creences o bé una privatització de les creences?

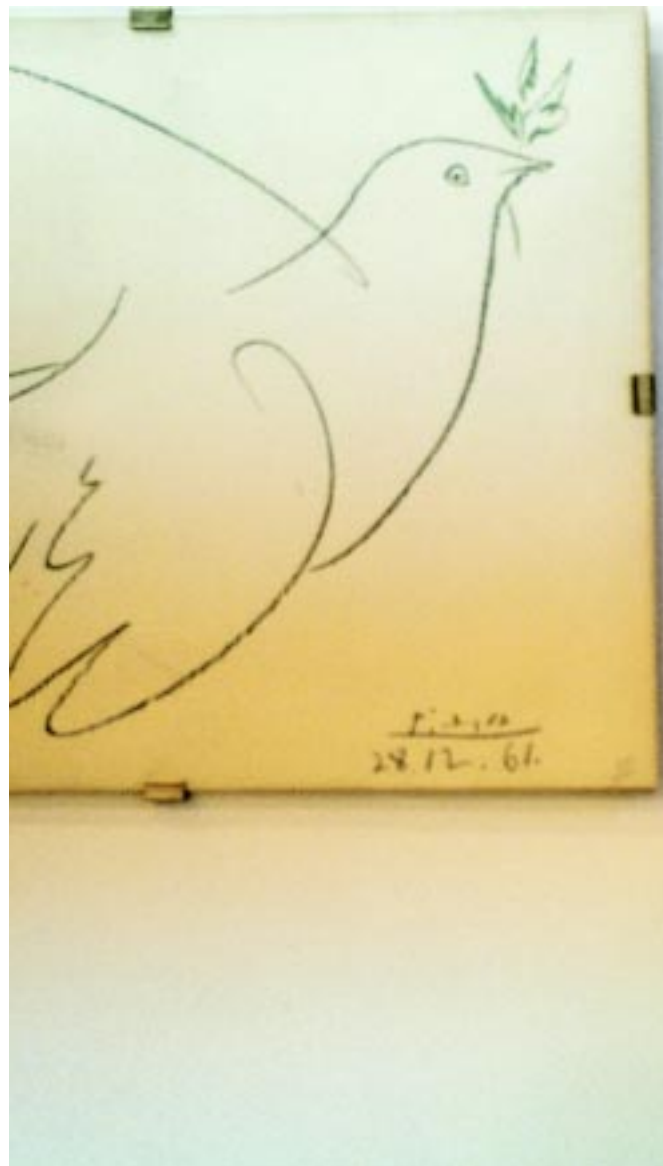
No és que s'hagin perdut les creences sinó que la gent ara creu en coses diverses i també és veritat que la religió s'ha "privatitzat". A partir del moment en què la primacia de la consciència individual, del principi d'autonomia de l'individu passa per damunt del principi de l'ortodòxia la religió es privatitza, cadascú es fa la religió a la seva mida. Actualment hi ha molta gent que es considera catòlica però que, en canvi, no obeeix absolutament tots els principis predicats per l'església catòlica. El canvi fonamental que ha comportat el fenomen de la privatització és, no ja que la

■ **"A les societats occidentals, el fonamentalisme és una reacció a la modernitat o contra les seves conseqüències"**

■ **"La gent ara creu en coses diverses: s'ha privatitzat, cadascú es fa la religió a la seva mida"**

■ **"El fonamentalisme és una reacció al pluralisme. En el cas de l'Islam, relacionat amb la colonització"**

gent ha abandonat el catolicisme, sinó que els que continuen sent catòlics tenen una actitud molt diferent. Ara ens diferencia més el nostre estil de creure que allò en què creiem, la nostra religió. Les fronteres no estan en el contingut sinó en l'estil. La diferència està en si la creença intenta imposar-se, que passa per la força, que intenta organitzar-se en un tot ordenat, coherent o ortodox, o bé en si la creença és molt més flexible i dialogant, si és una creença que no té la seguretat de tenir tota la raó, que admet que hi ha parts de la raó que es veuen millor a la llum d'altres perspectives. En definitiva, ens diferencia l'estil de creure.

■ **"L'obertura a la perspectiva sociològica és un aspecte fascinant"**

"Jo m'he dedicat sobretot a la Sociologia de la Religió, però també he seguit inevitablement molt de prop tota la institucionalització dels estudis de Sociologia a l'Autònoma. De fet, dec ser el més antic de tot el departament. A banda de l'assignatura de Sociologia de la Religió, he fet altres assignatures: Teoria Sociològica, Sociologia del Coneixement i, sobretot, des de fa més de 20 anys, he fet sempre algun curs d'Introducció a la Sociologia de primer curs. Mai no he volgut abandonar els primers cursos perquè la obertura a la perspectiva sociològica és un dels aspectes que trobo més fascinant de la docència en Sociologia."

Alternatives contemporànies

Les tradicions religioses que han intentat fer un esforç d'adaptació a la modernitat en bona part s'han intel·lectualitzat i han deixat marginades les expressions de devoció popular, però això s'ha fet amb una escassa pedagogia. De tal manera que, molta de la gent a qui es forçava a fer aquest canvi no estava preparada i s'han trobat que la tradició religiosa els fallava; deixava de subministrar allò a què ells estaven acostumats i ho han buscat en altres llocs. Jo diria que això explica que en una societat urbana i tecnificada com la nostra, que hauria d'haver rebutjat les formes més màgiques d'expressió de la religiositat, hi ha un retorn de la màgia. Abans tenies el confessor i ara téns els psicòleg, abans resaves el rosari i ara fas ioga. Un sociòleg funcionalista diria que són equivalents funcionals.

A part del tema religiós, vostè també ha tractat el suïcidi en un llibre que va escriure juntament amb en Salvador Cardús. Com sorgeix la idea de fer aquest llibre?

El Salvador va ser estudiant meu. Quan va acabar la carrera ens vam posar a treballar junts i un dels projectes en els quals ens vam embrancar, ara fa vint-i-cinc anys, va ser un estudi sobre l'evolució que havien tingut els rituals vinculats al naixement i a la mort. Ho vam voler centrar a l'illa de Menorca perquè ens resultava de fàcil accés. Un dia, per casualitat, vam trobar en una parròquia unes carpetes relacionades amb casos de suïcidi. Vam adonar-nos que ens caldria fer

Joan Estruch ha treballat a Lovaina i als Estats Units, a més de ser un dels professors de Sociologia més veterans de l'Autònoma.

un apèndix en el tema de la mort sobre què passa en el cas especial de la mort per suïcidi, perquè hi havia totes aquelles històries de si se'ls podia enterrar en un cementiri, si s'havia de fer una cerimònia civil... L'apèndix va anar creixent i ens va semblar tan interessant que finalment vam publicar un llibre sobre els suïcidis i en canvi la investigació original no va publicar-se mai. D'aquest estudi vam extreure conclusions valuoses. La primera és que no hi ha una causa de suïcidi, sinó un factor desencadenant que s'emmarca dins unes circumstàncies determinades. La gent no es suïcida per un fracàs escolar o sentimental, ara bé, si en una persona es conjuguen

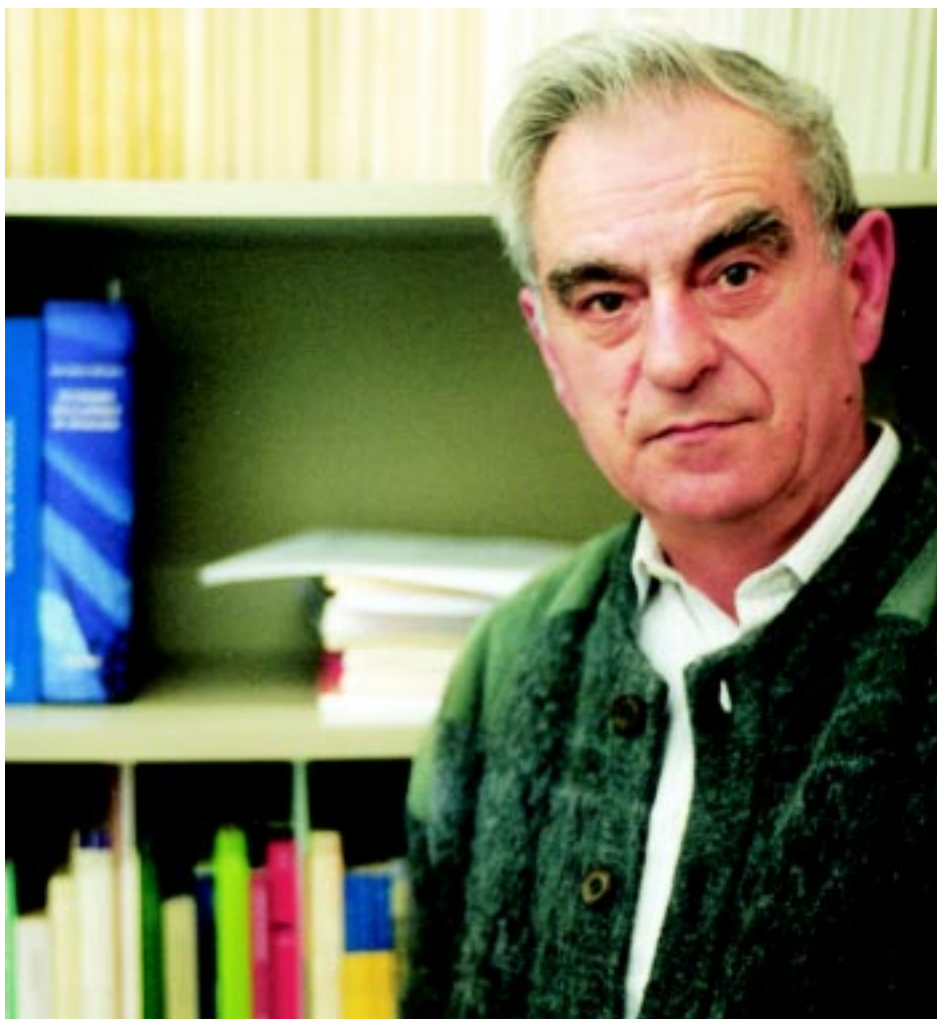
factors psicològics (estructura de la personalitat, tendència a certes formes de depressió...) i un determinat tipus de circumstàncies familiars o de patiments molt aguts i de dificultats per enfrontar-se a aquestes formes de patiment i a més hi ha una mena de caliu cultural que permet plantejar-se el suïcidi com a opció, aleshores qualsevol "bestiesa" pot actuar com a factor desencadenant. Es necessita un vas ple perquè una gota el pugui fer vessar.

Creu que han augmentat els casos de suïcidi?

No ha augmentat la taxa de suïcidis sinó que ha augmentat l'eficiència estadística i també

Ser amable

"Vaig passar set mesos a Boston i vaig decidir que, ja que tenia accés a aquell mosaic de confessions religioses, cada setmana visitaria una església diferent i de confessions diferents. En una d'elles l'element central que ocupava les tres quartes parts del servei religiós era el sermó. A la primera part es deia que l'essència del cristianisme era *to be nice to people* (ser amable amb la gent). És la reducció de la creença al mínim comú denominador. A la segona part, es deia que ser amable amb la gent no és fàcil, que hi ha vegades que costa molt. Per tant, l'essència del cristianisme és *to try to be nice to people* (intentar ser amable amb la gent). És un exemple de què passa quan s'intenta reduir les creences i acabes en no-res."

ha disminuït la culpabilització del fenomen del suïcidi. La diferència de les taxes de suïcidi per països també té a veure amb la culpabilització que se'n fa i amb l'eficiència dels aparells administratius

I ja per acabar, com va ser que es dedicés a la Sociologia de la Religió, precisament?

Quan jo vaig entrar a la Universitat de Barcelona el 1962, ja tenia clar que volia fer Sociologia perquè m'interessava l'estudi dels fenòmens religiosos. Vaig fer la carrera d'història perquè em semblava que era una bona base a partir de la qual després poder fer el que jo volia. Quan vaig acabar vaig demanar una beca per poder anar a estudiar a la Universitat de Lovaina, que en aquells moments tenia una especialitat de

Sociologia de la Religió. El primer any, vaig procurar omplir els forats immensos que tenia anant a classes diverses i llegint i estudiant molt. El segon any, un dels professors em va oferir ser ajudant seu com a encarregat de recerca. Vaig acceptar immediatament. La meitat del meu temps havia de treballar en un estudi que em van encarregar sobre les arrels religioses de l'antisemitisme, és a dir, de quina manera els continguts tradicionals de l'ensenyament catòlic havien estat un dels vehicles a través dels quals s'havien propagat i fomentat els prejudicis antijueus. L'altra meitat del temps la dedicava a treballar en la meua tesi. Aquí és on vaig aprendre l'ofici. Aquesta situació va durar des del setembre del 1968 fins al desembre del 1970.

Juntament amb Salvador Cardús —al qual considera "el millor alumne que he tingut mai"— va fer una recerca sociològica sobre el suïcidi.

Va ser llavors que va venir a l'Autònoma?

Sí. Durant l'any setanta em van començar a arribar veus que s'estava creant una Universitat nova a Barcelona, que havia de ser diferent, i que s'hi volia crear un departament de Sociologia. Em van demanar si hi volia participar i el gener de 1971 vaig entrar a formar part del personal de l'Autònoma. Els primers anys vaig poder fer Sociologia de la Religió a la Facultat d'Econòmiques. Però després van començar a regular els plans d'estudi i durant molt temps aquesta assignatura va desaparèixer i donava Sociologia del Coneixement que, amb una orientació més genèrica, em permetia parlar de religió ■

Maite Uró

Sert, de la costa mediterrània al campus

GLADYS CUÉLLAR

Roba estesa, mobiliari de jardí desocupat en temps de fred i testos amb troncs secs perquè la tardor ja fa dies que es va emportar les fulles. D'esquena als pisos de la Vila, és el que un veu des de la vorera, tenint al davant la tela metàl·lica i un marge d'herbes grogues que ens separa de les cases Sert. A les 12 del migdia, aquest lloc sembla adormit. Ben diferent de l'ebullició d'una facultat. Els qui hi viuen estan treballant. Alguns d'ells són professors, uns altres, membres del PAS.

Les cases Sert cobraran vida cap a les 5 de la tarda. Quan aquesta gent reculli els seus fills de l'escola o del jardí d'infants i torni a casa després de la feina o d'haver fet la compra. Res de diferent fins aquest moment. Res de diferent si només es diu que, la majoria, viuen en cases adossades i que alguns ho fan en habitatges aïllats. 32 cases en fila, amb les façanes d'obra vista, tots junts, l'un al costat de l'altre, dibuixant la corba del carrer. Les adossades són les primeres que trobem en agafar el carrer. Les aïllades, que en són 11, queden just a l'altre costat. El que les fa diferent de qualsevol altra casa unifamiliar

és el lloc: l'Autònoma. I la segona, l'arquitecte que les va idear, Josep Lluís Sert, un deixeble de Le Corbusier. Sert va ser durant 16 anys el degà de la facultat de Disseny de Harvard. Allà va substituir Gropius, un dels fundadors de l'escola Bauhaus. Però no sols famílies de professors i funcionaris poden viure a aquests habitatges. Del total de 43 cases, la Vila Universitària, com a gestora de les cases de lloguer, en reserva 5 per a convidats de departament, investigadors o professors que passen un any sabàtic. El seu règim és més transitori i es distingeix del règim de les altres 38 cases

on els habitants viuen de forma permanent. Segons Claudi Montefusco, responsable de l'àrea d'allotjament de la Vila Universitària S.A., aquests llogaters més circumstancials acostumen a passar-hi només un any, o dos si es tracta d'un doctorat.

Les 5 cases reservades per la gent que no s'hi estableix per un període llarg són les úniques que es lloguen ja moblades. El règim de lloguer més comú, però, és el de les 38 cases restants. Es tracta d'un contracte anual que es va prorrogant automàticament fins a un total de 5 anys. Esgotat aquest temps cal signar un nou contracte. I normalment es renova. Professorat i PAS viuen durant anys en aquestes cases dissenyades pel màxim representant de l'arquitectura coneguda com a mediterrània situades al campus. "La voluntat, tant la nostra com la dels llogaters, és d'estabilitat", assegura Montefusco.

Des de la Vila Universitària es considera que viure a les cases Sert és assequible. "Les tarifes actuals no són excessivament cares. Són preus de mercat", explica Montefusco. Viure en una de les cases aïllades costa 128.000 pessetes al mes, mentre que el cost de les adossades és de 95.600 pessetes. Tot i així, hi ha llogaters que no paguen aquests preus perquè han viscut a les cases Sert, des de la seva construcció l'any 1988. Malgrat les clàusules de revisió dels preus, els residents permanents no arriben a pagar les xifres actuals.

"En aquests moments no hi ha cap vacant. Tot està ple", afirma el responsable d'allotjament de la Vila. De fet, la demanda és molt alta i, a part de ser professor o funcionari de l'Autònoma, no s'exigeix cap altre requisit. Segons Montefusco, no hi ha cap criteri fixat per seleccionar els llogaters. "Simplement ens regim per l'ordre de sol·licitud", comenta.

■ **Més enllumenat, i neteja, són algunes de les demandes que fan molts dels llogaters**

■ **Les cases projectades per l'arquitecte Sert, un total de 43, estan situades entre la Vila i el rectorat**

■ **Hi ha 38 famílies permanents i 5 cases reservades per professors convidats o visitants que estan de pas**

D'altra banda, residir lluny de la UAB no suposa la raó principal per la qual els interessats i els llogaters volen o han escollit viure dins el campus. Claudi Montefusco insisteix en què "no té sentit parlar de procedència. S'ha de tenir la idea que és com qualsevol altra casa, però amb la particularitat que es troba dins mateix d'un campus universitari. I precisament aquest és el seu gran avantatge".

Mirant les cases Sert de prop, el primer que es pensa és que és un conjunt ombrívol, i és innegable que es troben en uns

Hi ha un total de 32 cases adossades, on la majoria de residents són professorat i PAS de l'Autònoma.

terrenys molt humits. A més, els veïns semblen no estar massa contents amb el manteniment de la zona. "D'idíl·lic no en té res. La Vila i la universitat es passen la pilota i, mentrestant, això queda abandonat", comenta una veïna. En opinió dels llogaters, les cases Sert s'estan degradant, i tot i que ajardinin els espais comuns, no ho mantenen. Segons expliquen els veïns, de portes endins cadascú té cura del seu habitatge, però de portes enfora l'abandonament és a l'ordre del dia. Entre d'altres coses es queixen de la manca de

Josep Lluís Sert, Eivissa al cor

GATCPAC (1931). Aquestes sigles van marcar la joventut de Josep Lluís Sert. Va ser durant els anys en què va formar part d'aquest Grup d'Arquitectes i Tècnics Catalans per al Progrés de l'Arquitectura Contemporània que va descobrir el portals i finestrons de les cases de la costa catalana i llevantina, a més de les parets gruixudes de pedra de les d'Eivissa. Aquesta illa va deixar empremta a la seva vida i quan es va acomiadar de la facultat de Disseny de Harvard de la que havia estat degà des de 1953, s'hi va construir una casa on gaudir amb les seves amistats.

l'enllumenat i dels contenidors. "Ja no demanem que la placeta tingui gronxadors, només volem que estigui neta. Està feta una porqueria, i no s'hi veu mai nens jugar", manifesten.

Cases de pisos amb façanes blanques immaculades a la Diagonal de Barcelona, l'estudi de Joan Miró a Palma de Mallorca i la seva fundació a Barcelona. La Fundació Maeght de Saint Paul le Vence, l'ambaixada dels Estats Units a Iraq. I les cases Sert de l'Autònoma. Tots aquests edificis tenen un denominador comú: Josep Lluís

L'estructura de les cases aïllades consisteix en un pati interior, al voltant del qual s'organitzen totes les habitacions.

Sert, el mateix arquitecte a qui es va encarregar el pavelló de la República espanyola a París, que va allotjar el famós Guernica de Picasso o La Montserrat, de Juli González. Les casetes de Mallorca, Menorca, Eivissa, Llevant, Grècia... han estat la seva inspiració. Ja l'any 1934 defensava l'arquitectura mediterrània, que definia com una arquitectura "de clima, feta per a un sol intens, una atmosfera diàfana i un paisatge amable". Assegurava que tan sols calia afegir-li les innovacions tècniques del moment i que no

es podia negar que la seva fórmula havia funcionat amb èxit durant segles. Hereu de Le Corbusier, va descartar qualsevol possibilitat de decoració en els seus edificis, deixant màxima preferència a la seva funció. Les cases aïllades de l'Autònoma recullen un bocí de la tradició arquitectònica mediterrània en el seu interior: un pati al centre de la casa al voltant del qual es troben totes les seves dependències ■

**Montse Delgado
Neus Lloveras**

TOSHIBA

Choose freedom.

TOSHIBA

Descobreix amb Toshiba
la **Tecnologia sense fils**

Choose freedom.

TOSHIBA

Oferta

Toshiba n° 1 en mobilitat

Ara Toshiba i la **Universitat Autònoma de Barcelona** amb la col·laboració del **CESCA** t'ho posen fàcil i t'ofereixen 2 estupendes ofertes per poder connectar-te sense cables a la xarxa de la teva universitat, gràcies a la tecnologia sense fils WirelessLAN, que Toshiba incorpora als seus portàtils (*).

Portàtil *Satellite* 1800-100

Processador Intel® Celeron™ 800 MHz
128 MB de memòria
15 GB de disc dur
CD-ROM i disquetera integrada
Mòdem integrat
Pantalla TFT de 13,3"
Microsoft® Windows® Millennium

195.500
ptas.
(IVA inclòs)

Amb finançament: 8.709 pts/mes
24 quotes

Portàtil *Satellite Pro* 6000

Processador Intel® Pentium™ III 933 MHz
128 MB de memòria
10 GB de disc dur
CD-ROM i LAN integrat
Inclou tarjeta PCMCIA WLAN per a connexions sense fil
Pantalla TFT de 14,1"
Microsoft® Windows® 2000 o Windows XP Pro

359.900
ptas.
(IVA inclòs)

Amb finançament: 16.032 pts/mes
24 quotes

Microsoft® i Windows® són marques registrades o marca de Microsoft Corporation als Estats Units i/o altres països.

El PC de Toshiba utilitzen Microsoft® Windows® original.
<http://www.microsoft.com/privacy/howtotell>

TOSHIBA

(*). en el cas del *Satellite* 1800-100, cal comprar una tarjeta PCMCIA WLAN per connectar-te sense fils per només 23.000 ptas. (IVA inclòs).

Compra't el portàtil amb el finançament preferent que Caixa Catalunya té preparat per als estudiants, professors i PAS de la Universitat Autònoma de Barcelona:

8.709 ptas.
MES 24 quotes **Satellite 1800-100**

16.032 ptas.
MES 24 quotes **Satellite Pro 6000**

CAIXA DE CATALUNYA

Aprofita aquesta oferta ara mateix i no t'ho pensis més.

Als 100 primers que comprin un portàtil Toshiba d'aquesta oferta, els regalem una estupenda motxilla per portar el seu equip.

Per obtenir aquesta oferta, truca al

93 216 21 00

Per a més informació sobre el producte o les característiques d'aquesta promoció, truca al 902 122 121

- Per fer la comanda:
 - Demanda el teu portàtil trucant al tel·lèfon 93 216 21 00.
 - Identifica't com a estudiant, professor o personal d'administració de la Universitat Autònoma de Barcelona i indica les teves dades per al lliurament de l'equip.
- Per fer el pagament:
 - Pots fer l'ingrés al compte 2013-0500-13-0201160632 per l'import de l'equip que hagi triat indicant-hi com a referència el teu nom i DNI.
 - O bé, pots sol·licitar el finançament de l'equip que vulguis a la teva o a qualsevol oficina de Caixa Catalunya on trobaràs un finançament en condicions preferents per a aquesta oferta.
- Recepció de l'equip:
 - Un cop fet l'ingrés, en 48 hores rebdràs el portàtil al domicili que has indicat.

CAIXA DE CATALUNYA Choose freedom.
TOSHIBA

Potser gràcies a la llei del futbol (que obligava a les televisions a oferir en obert els partits considerats "d'interès general"), els esports menys publicitats pels mitjans adquireixen la consideració de "minoritaris". No obstant això, hi ha uns altres esports que continuen practicant-se, malgrat l'escàs reconeixement públic que obtenen. No només sabem que es practiquen, sinó que tenen un nombre de seguidors gens

Esports practicats per una **minoria**

menyspreable entre els habituals del SAF. El bàdminton i el korfbal en poden constituir dos bons exemples.

Dijous, 10 de gener, 18:30 hores: em trobava al SAF (Servei d'Activitat Física), realitzant els meus exercicis diaris. Al costat meu, sentia tot un seguit de persones donant-li cops a una pilota i rient. Semblava que ho passaven bé per la manera com sonaven els cops, vaig deduir que jugaven a tennis, però em vaig adonar que no quan els hi vaig sentir dir: "La ploma ha sortit fora". Em vaig quedar aturat i vaig pensar: "Ploma? Això no és tennis. Què és?". Em vaig dirigir a la pista on eren, i els hi vaig preguntar. En Jordi, un dels jugadors, m'ho va explicar: "Estem jugant a bàdminton. És un esport semblant al tennis, que es juga amb una pilota anomenada ploma i amb una xarxa molt més alta que la del tennis. Es tracta de fer passar la pilota per sobre d'aquesta xarxa. És una passada. Qui juga una vegada, repeteix.

El bàdminton és un esport semblant al tennis, que es juga amb una pilota anomenada ploma i amb una xarxa molt més alta que la del tennis.

Nosaltres no som molt bons jugant, però això ens és igual. Ho passem molt bé". El bàdminton, és un dels exemples d'esports minoritaris de competició que es practiquen al SAF; l'altre és el korfbal. El korfbal és un dels pocs esports que ha de ser practicat conjuntament per nois i noies (el reglament obliga a la participació masculina i femenina en conjunt). El korfbal, és un esport on s'utilitzen unes cistelles que tenen un suport metàl·lic i que estan situades a una alçada considerable (més de quatre metres i mig), on s'utilitza un tipus de pilota mixta (entre el que seria una pilota d'handbol i una de bàsquet), i on els jugadors han d'introduir la pilota dintre d'aquestes cistelles. La Laura és una de les noies que juguen a korfbal. Segons la Laura, "No és complicat jugar conjuntament amb els nois. Ells posen el físic, però nosaltres posem l'habilitat".

ARXIU SAF

■ **“Convido a la gent a què assisteixi a les competicions de bàdminton perquè realment és molt vistós i molt ràpid”**

■ **Al korfbal s'utilitzen unes cistelles que tenen un suport metàl·lic situades a una alçada considerable**

El bàdminton, nascut a la Xina i popularitzat pels anglesos

Els orígens del bàdminton es remunten a un joc que es practicava a la Xina durant el regnat de l'emperador Huang-Ti dos mil anys abans de la nostra era. L'esport va ser popularitzat pels anglesos al segle XIX quan van veure a la seva colònia índia un joc anomenat *poona*. Les regles es van crear l'any 1872.

L'Albert també juga a korfbal, i per estrany que pugui semblar, coincideix amb l'opinió de la Laura. Segons l'Albert “algunes dones ens deixen en ridícul, no només tenen força sinó que corren, salten i fan punts com qui més. Crec que conjuntament amb el tennis és l'esport adequat per jugar homes i dones en conjunt”.

Pràctica a dos nivells

Al Servei d'Activitat Física, aquests esports es practiquen a dos nivells: a nivell de competició i a nivell d'activitat esportiva. A nivell de competició, ens trobem amb esports en tres àmbits diferents: competicions que es realitzen a nivell intern (les pròpies del campus on poden participar tots els estudiants de la universitat), les que són pròpies dels Campionats de Catalunya (els estudiants esportistes de la UAB competeixen amb altres universitats), i per últim, uns campionats d'Es-

panya que es realitzen entre les universitats de tot l'Estat. Totes aquestes competicions estan regulades, és a dir, tenen un reglament marcat per les diferents federacions. En canvi, les competicions internes segueixen un reglament propi.

Pel que fa a les competicions internes, cada curs acadèmic, el SAF elabora diferents propostes, tant d'esports d'equip com d'esports individuals, tot intentant aconseguir la màxima participació. Quan es realitzen les convocatòries per aquestes activitats, si no s'arriba a un mínim d'universitaris que vulguin participar-hi, es decideix no fer-les.

La universitat compta amb tota una sèrie de clubs esportius, que no depenen del servei d'activitat física, i que formen part de l'Associació de Clubs Esportius de la UAB. Ells mateixos s'ocupen d'inscriure els participants en les diferents competicions.

Comptem amb tota una sèrie d'avantatges a l'hora d'utilitzar les instal·lacions. Són clubs que funcionen de manera independent, no controlats pel SAF, el qual, únicament, els hi facilita un espai i unes instal·lacions. Carles Sisó, cap d'organització d'aquestes competicions, ha explicat què representen aquests esports. “Jo no sé si parlaria d'esports minoritaris. Està clar que hi ha una sèrie d'esports on el volum de gent que hi participa és més gran. En aquest cas, el bàdminton i el korfbal no són molt coneguts però tenen una alta participació. Jo diria que el bàdminton possiblement no és tan conegut perquè els mitjans de comunicació no li dediquen temps. Per practicar-lo has de tenir una forma física important, si vols realment gaudir d'ell. Convido a la gent a què assisteixi a les competicions perquè realment és molt vistós, molt ràpid”, explica en Sisó ■

José Juan Rodríguez

Si us diuen LGAI Technological Center és probable que molts no sapiguen de què us estem parlant. En canvi, tots hem llegit alguna vegada l'enorme cartell del Laboratori General d'Assaigs i Investigacions, que hi havia anteriorment a l'edifici situat just al costat de la Facultat de Medicina. Avui s'hi pot llegir LGAI, la denominació comercial del laboratori, que ofereix un ampli ventall de serveis a tot tipus d'indústries, excepte al sector alimentari. La història d'aquest veí de la UAB, però, és més llunyana del que creiem, es remunta a l'any 1907, dins l'obra de la Mancomunitat de Catalunya.

LGAI, tecnologia punta al nostre costat

Certificació, calibratge, formació, assaig, inspecció, I+D... Aquest és el pa de cada dia dels 250 treballadors que formen part d'aquest laboratori, situat estratègicament al costat del nostre campus i de les indústries que ens envolten. Molt sovint no ens qüestionem la gran quantitat de proves que ha de passar un producte per poder ser consumit. I precisament és en aquest punt del procés on el laboratori té el seu màxim volum de negoci. Agafem el cas d'una nevera. LGAI serà l'encarregat de comprovar si l'electrodomèstic fa més soroll del compte o si alguna de les seves peces no és prou resistent. Si no hi ha cap problema, el laboratori estendrà una certificació que garanteixi la qualitat d'aquest producte, o si es donés el cas, de la com-

panyia que el fabrica. A més, l'empresa s'assegura que compleix la normativa vigent en el seu sector. La certificació és el servei més sol·licitat. Els més de 1.000 clients del LGAI l'han convertit en la segona empresa espanyola més potent en nombre de certificacions de productes i companyies al mercat.

Sistemes d'avaluació d'equips de mesura

El calibratge, és a dir, l'avaluació dels equips de mesura, és la seva segona font d'ingressos. És el cas, per exemple, d'una balança. La inspecció és un altre dels serveis del centre. Potser heu parat a fer benzina i us heu fixat en la marca LGAI que hi ha als sortidors. És la prova que els tècnics del laboratori han fet una inspecció *in situ* per com-

Vista del Laboratori General d'Assaigs i Investigacions (LGAi), situat al costat de la Facultat de Medicina.

provar si subministra la quantitat de benzina que s'ha demanat, si no hi ha mesclades de substàncies, etc.

Els 15 centres que es distribueixen entre els 10 edificis de la planta estan organitzats per mercats. Això resulta pràctic a l'hora de fer Investigació i Desenvolupament (I+D), una altra de les ocupacions d'aquesta empresa de capital públic. Compta, per exemple, amb el centre de Processos de Química Fina on es treballa molt especialment per al sector farmacèutic, encara que també una mica per al cosmètic. La principal finalitat de l'I+D és fer el pas de la petita escala a la industrial, per exemple en el cas de la descoberta d'una nova molècula. Quant a l'assaig, el director general, Ramon Capellades,

GLADYS CUÉLLAR

Universitaris i tècnics en plantilla

El Laboratori General d'Assaigs i Investigacions està dirigit per Ramon Capellades des de fa dos anys. La seva carrera professional al laboratori es va iniciar el 1984, quan va ser nomenat director tècnic. Llicenciat en Químiques, la seva experiència laboral havia estat sempre dins el món de les telecomunicacions, tant dins com fora d'Espanya. Capellades forma part del 60% de treballadors del LGAI que estan en possessió d'una titulació universitària. El 40% restant són titulats de totes les branques de Formació Professional.

afirma que és un laboratori preparat per a peces grans. "S'hi poden posar grans equips, des d'una portalada a una ala d'avió", assegura. De fet, a la planta s'hi cremen constantment portes per comprovar-ne la resistència en cas d'incendi. Així doncs, no és difícil d'entendre que el món de la construcció sigui un bon client del LGAI. Els assaigs amb els materials que s'utilitzen en aquest sector esdevenen indispensables.

La facturació anual dels laboratoris va ascendir el darrer any a 2.400 milions de pessetes, i el sector que n'aporta la majoria és el de la construcció. De la xifra total, però, la formació només representa un 1%, i la previsió de l'empresa és que només arribi a significar-ne un

Instal·lacions d'un dels centres especialitzats on es realitzen assaigs dels productes que sortiran al mercat.

5%. Són cursos molt especialitzats, dirigits al personal tècnic d'empreses.

Unes condicions molt especials

Per poder oferir tots els serveis esmentats, la ubicació del LGAI requeria d'unes condicions excepcionals. Era convenient que no hi hagués cap mena de contaminació electromagnètica exterior que toqués la planta. Si a això hi sumem el pol científic que suposa tenir el campus universitari al costat, el pol industrial proper, aquest centre tecnològic no podia trobar una millor ubicació. Aquesta suma de condicions va fer que es decidís emplaçar el LGAI al lloc actual i no als terrenys on avui s'hi troba TV3. La Generalitat, que es va fer càrrec de la planta

l'any 1984, volia donar una injecció a l'empresa per tal d'ajudar a les indústries del país a entrar de ple en el marc que exigia el nou context europeu. Segons el seu director general, des de fa dos anys, LGAI és una empresa de capital públic que s'autofinança. El seu creixement li ha permès d'obrir una filial a Mèxic, amb un 50% de capital català i l'altra meitat de socis mexicans. Només fa tres anys que s'hi han instal·lat i ofereixen exclusivament certificacions, sobretot a productes i companyies d'Amèrica entrant. Ben lluny han quedat, doncs, la seva fundació al 1907 i els anys de crisi en què el laboratori va quedar sotmès després de la Segona República ■

Montse Delgado

La posada en marxa d'una comissió de normalització lingüística va ser l'embrió que va facilitar la introducció del català a la comunitat universitària. Hi havia molta feina a fer per aconseguir un ús normalitzat d'una llengua prohibida durant més de 30 anys. Avui, la tasca principal del Gabinet de Llengua Catalana és consolidar la política lingüística de la UAB

Viure en català

El Gabinet de Llengua Catalana es va instituir el curs 88-89 com a evolució lògica de la Comissió de normalització, el català ja era una llengua present en la comunitat universitària i calia un organisme tècnic que en garantís la continuïtat. Dels cursos de formació de la llengua era necessari passar a cursos més específics i avançats en el domini de la llengua, com ara cursos especialitzats en vocabulari científic o jurídic.

Assessorament i suport lingüístic

La missió del Gabinet, tal i com explica la seva cap, Marta Estella, consisteix en "donar suport a la política lingüística dels òrgans de govern de la

universitat en l'àmbit de la llengua catalana".

Per dur a terme aquesta missió, el Gabinet treballa en tres grans línies, que són la formació, l'assessorament i la dinamització. Corregir i traduir són les principals tasques de la línia d'assessorament. A més de rebre textos i de gestionar-los, el Gabinet treballa per proporcionar eines que facilitin l'autocorrecció. Durant el curs 2000-01 han engegat el projecte Assistrans, que consisteix en la incorporació d'eines de traducció automàtica i assistida en la gestió de documents i el desenvolupament d'un cercador terminològic multilingüe en línia. Dins l'Institut Joan Lluís Vives, que és una xarxa que agrupa les

El Gabinet de Llengua Catalana organitza cursos i activitats per promocionar l'ús del català entre els estudiants de fora de Catalunya.

universitats dels països catalans, el Gabinet elabora vocabularis bàsics multilingües de les branques que s'imparteixen a les diferents Universitats i que es distribueixen entre els estudiants d'aquella especialitat.

Formació presencial i també online

L'àrea de formació és la que ha patit més canvis aquest últim curs, ja que, a més dels cursos tradicionals de formació, s'ha posat en funcionament el Net-Cat, l'espai de formació online del Gabinet de Llengua Catalana que permet una oferta molt més àmplia i personalitzada. Els cursos van adreçats a estudiants, PAS i al personal docent i d'investigació i alguns compten

GLADYS CUÉLLAR

amb reconeixement de crèdits de lliure elecció. L'oferta va des dels cursos de nivell bàsic de català fins a d'altres més específics com cursos de llenguatge científic o jurídic, cursos de comunicació eficaç i de producció de textos universitaris que van més enllà d'escriure sense errades i d'altres més curiosos com 'L llingües tlfns mbls' —és a dir, la llengua dels telèfons mòbils—. Un altre projecte que el Gabinet ha iniciat en col·laboració amb altres universitats catalanes i la Generalitat i que ha rebut el suport de la Comissió Europea és InterCat, un paquet de recursos en línia per a l'acolliment d'alumnat procedent de fora de Catalunya. D'aquesta manera,

Des del curs 2000-01, el Gabinet compta amb el Net-Cat, l'espai de formació online amb una oferta més àmplia i personalitzada.

s'ofereix la possibilitat al nou estudiant de conèixer la realitat catalana des del seu lloc d'origen a través d'Internet.

Dinamització en l'àmbit universitari

Els estudis de la situació sociolingüística de l'UAB i les activitats de promoció s'inclouen dins la línia de dinamització. Des del Gabinet de Llengua Catalana es realitzen estudis periòdics sobre la situació del català en la comunitat universitària.

Les dades del curs 2000-01 situen el català com la llengua més utilitzada per impartir classe oral, per escriure (pissarra, projeccions,...) i per als materials docents (apunts, guions,...).

En els tres casos l'ús del català es troba entre el 55-65%. En un aspecte més lúdic, el Gabinet de Llengua Catalana participa amb el Voluntariat Lingüístic a través del programa *Ajuda'm*. L'objectiu d'aquest programa és facilitar l'intercanvi i la interacció d'estudiants catalans amb estudiants de fora de Catalunya, organitzen activitats i trobades al llarg de tot el curs per a l'acolliment cultural i, d'aquesta manera, donar a conèixer la realitat catalana.

Un avenç espectacular i una situació complexa

La situació del català a l'UAB ha avançat de manera espectacular en aquests últims 25 anys, però la realitat actual d'interculturalitat i d'europèitziació crea una situació complexa del paper de la llengua catalana. Marta Estella explica que "d'una banda tenim factors molt positius, avui dia el coneixement del català esta molt estés si ho comparem amb llengües que no són oficials en un estat. El grau de coneixement que s'ha aconseguit en aquests 25 anys és espectacular. D'altra banda, ens trobem en una situació complexa, venen persones d'altres orígens amb la idea preconcebuda que venen a Espanya i es parla castellà i moltes vegades desconeixen l'existència de la llengua catalana o no es fan la idea de l'abast que té". Afegeix que "el que fem des de la Universitat és intentar adaptar-nos a aquesta realitat i oferir recursos perquè sigui una Universitat amb vocació universalista i oberta al món i que participi en tots els intercanvis, però que alhora sigui possible mantenir el català com a llengua normal". Aquest és el repte del Gabinet de Llengua Catalana per als propers anys i en aquesta direcció van els seus projectes ■

Gemma Palau

■ AGENDA

PREMIS

■ **Concurs de fotografia de natura.** La Fundació Caixa Catalunya i ADENC organitzen aquest concurs. Termini de recepció l'1 d'abril del 2002.

Més informació:

www.adenc.org

www.fcaixasabadell.org

■ **Premi Conde de Cartagena.** La Real Academia Española premia un estudi inèdit, històric o crític sobre literatura espanyola. Termini de presentació: 30 d'abril 2002.

Més informació:

935812026

■ **Concurs d'assaig sobre L'Estat de la Terra 2001.** Convoca Catalunya Fundació Privada. Termini de presentació: 30 de juny de 2002.

Més informació:

935812026

CURSOS

■ **II Curs d'escacs.** Organitza el Departament de

Matemàtiques. Professor: Lluís Comas i Fabregó. Amb reconeixement de crèdits de lliure elecció.

Més informació:

Vladimir.Zaiats@uab.es

935811395

BEQUES

■ **Beques postdoctorals a Espanya i a l'estranger.** Dirigida a doctors amb una durada entre 12 i 24 mesos.

Més informació:

www.seui.mec.es

■ **Beques postdoctorals per realitzar estades en centres dels EUA.** Per a investigadors espanyols llicenciats a universitats catalanes, durada entre 6 i 12 mesos.

Més informació:

www.gencat.es/dursi/ajrec.tm

CONFERÈNCIES

■ **La poesia en llengua tonal.** Dins el Cicle de conferències sobre l'Àfrica subsahariana. Conferència a

càrrec d'Agnès Agboton. 20 de febrer a l'Ateneu Barcelonès (Canuda, 6).

Més informació:

935812111

■ **1a Jornada: recerca, desenvolupament i innovació tecnològica aplicada al reciclatge de residus.** A les 9h al Museu d'Història de Catalunya.

CULTURA EN VIU

CINEMA

■ **Centre de la Imatge. Sala de Cinema de la UAB. Els dimecres, cinema en V.O.** Entrada a cada sessió: 2 €

■ Dimecres 27 de febrer. **Laberinto de pasiones**, de Pedro Almodóvar

■ Dimecres 6 de març. **Bajo el peso de la ley**, de Jim Jarmusch

■ Dimecres 13 de març. **Cabeza borradora**, de David Lynch

■ Dimecres 20 de març. **Kansas City**, de Robert Altman

■ **Centre de la Imatge. Sala de Cinema de la UAB. Cicle Història del Cinema II. Els nous cinemes (1957-2000).** Entrada gratuïta a totes les sessions del cicle

■ Dilluns 25 de febrer.

■ **Vértigo**, d'Alfred Hitchcock

■ Dilluns 4 de març. **El cochecito**, de Marco Ferreri

■ Dilluns 11 de març. **Persona**, d'Ingmar Bergman

■ Dilluns 11 de març. **Persona**, d'Ingmar Bergman

MUSICA

■ **Salta Teatre de la UAB.**

■ Dimarts 26 de febrer.

■ **Homenatge a George Brassens.** Concert i taula rodona. Entrada gratuïta

■ Dilluns 28 de febrer. **Marc Parrot en Concert.** Presenta *Rompecabezas*. Entrada: 3 €

■ Dilluns 14 de març. **Jorge Drexler.** Presenta el seu treball *Sea* una proposta subtil i intimista.

Entrada: 3 €

L'ÚLTIMA COLUMNA

"Al món a l'inrevés la llibertat oprimeix: la llibertat dels diners exigeix treballadors presos a la presó de la por, que és la major presó de totes. El déu del mercat amenaça i castiga; i ho saben bé els treballadors, siguin d'on siguin.

La por a l'atur, que serveix els que ofereixen feina per reduir el preu de la mà d'obra i augmentar la productivitat és, avui dia, la font d'angoixa més universal.

Qui està lliure del pànic de passar a la cua dels que busquen feina?"

Eduardo Galeano

COL·LABORA!

Col·labora en aquest espai i digue'ns la teva. Ens pots enviar la teva opinió en forma de còmic, de frases, d'acudits o qualsevol altra cosa enginyosa. Això sí, quan càpiga en aquest espai.

Per a fer-ho tens el telèfon 935813288, el fax 935812005, o el correu electrònic revcampus@kane.uab.es

Informació de tota la programació cultural del campus a:

Edifici d'Estudiants de la Plaça Cívica

Tel.: 93 581 2756
C/e: cultura.uab@uab.es

el portal cultural del campus:
www.blues.uab.es/cultura

en concert a la sala TEATRE DE LA UAB...

Marc Parrot

Dijous 28 de febrer a les 13 h

Jorge Drexler

Dijous 14 de març a les 13 h

en cartell a la sala CINEMA DE LA UAB del CENTRE DE LA IMATGE...

LABERINTO DE PASIONES de Pedro Almodóvar

BAJO EL PESO DE LA LEY de Jim Jarmusch

CABEZA BORRADORA de David Lynch

KANSAS CITY de Robert Altman

... els dimecres a les 12 i a les 16 h

■
Mònica González
Bibliotecària

GLADYS CUELLAR

Un treball entre llibres

Mònica González treballa a la Biblioteca de la Facultat de Ciències de la Comunicació. Va néixer el 1975 a Barcelona, i va estudiar la diplomatura de Biblioteconomia i Documentació a la Universitat de Barcelona. Ara fa uns tres anys va decidir presentar-se a unes proves que va organitzar la Universitat Autònoma per entrar a una borsa de treball que els permetés de cobrir les places que quedessin vacants temporalment. Va passar les proves i la van cridar per fer interinatges, per això ha anat passant per gairebé totes les biblioteques del campus. Fa quatre mesos que és a Ciències de la Comunicació. Abans la Mònica també havia estat a la biblioteca de la Universitat Politècnica de Catalunya i a la Biblioteca Nacional de Catalunya i diu que la feina és molt diferent. Allà tenen “un tipus d’usuari diferent, ofereixen serveis força diferents i fins i tot l’organització de la biblioteca és molt diferent”. Les biblioteques de la UAB són totes “més o menys iguals. El què

varia molt és el fons que té cada una, les dimensions de la biblioteca i com està estructurada, però bàsicament les tasques que s’han de fer són iguals a tot arreu.” La Mònica creu que la gent “potser de vegades no és del tot conscient de la feina que fem, de tot el què comporta portar una biblioteca i és inevitable que hi hagi algunes queixes i reclamacions. Són petits problemes, no molt greus, que sempre es poden anar solucionant”.

Llibres hipotecats

Per exemple, tenen reclamacions perquè hi ha llibres que estan en mans de professors i/o de doctorands que no s’han de tornar fins al cap de molt temps. Segons la Mònica un professor “se suposa que necessita més temps un llibre per preparar una assignatura o, en el cas d’un doctorand, per preparar la tesi. El reglament ho estableix d’aquesta manera, valorant una mica les necessitats que té cada tipus d’usuari”. Ella no vol entrar en si aquesta situació és justa o no.

Els llibres que es presten més són els que estan a les bibliografies dels cursos, els recomanats pels professors.

També volen assegurar-se que hi hagi prou exemplars del cada llibre. Per això, porten unes estadístiques per veure quins són els llibres que es presten més i “òbviament els que es presten més són, amb molta diferència, els que estan a les bibliografies dels cursos, els recomanats pels professors.” D’aquests en compren més. Cada any es renoven, porten noves edicions i acostuma a haver-hi força exemplars. A les biblioteques de l’Autònoma fan molt cas de les recomanacions per comprar llibres tant per part dels professors com dels estudiants. “És més, a l’estudiant sempre se li contesta si la seva petició serà atesa o no.” La decisió depèn de les persones encarregades de la gestió del fons i del servei als usuaris, que són aquells que valoren la petició. La Mònica creu que en general, tothom està prou satisfet del servei que ofereixen, li agrada la seva feina i li agrada estar a la UAB ■

Maite Uró

**Escola de Doctorat i
de Formació Continuada**

Universitat Autònoma de Barcelona

Can Miró. Edifici U. 08193 Bellaterra
Tel. 93 581 30 10 / 93 581 24 91
edfc@uab.es

Tot el coneixement

ciències experimentals i tecnologies

ciències de la salut

ciències socials

ciències humanes

al teu abast

programes de doctorat

mestratges

diplomatures de postgrau

cursos d'especialització

Connecta-t'hi: www.uab.es/edfc/